

Ministerul Educației

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Manual
pentru clasa
a V-a

PENTRU ȘCOLILE ȘI SECȚIILE
CU PREDARE ÎN LIMBA MAGHIARĂ

Maxim Andreia-Nicoleta

Nemes Ildikó

Militar Adela

Bărbos Liana-Cecilia

CORINT
LOGISTIC

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației.
Acest manual școlar este realizat în conformitate cu Programa școlară
aprobată prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3393 din 28.02.2017.

116.111 – numărul de telefon de asistență pentru copii

Manualul școlar a fost aprobat de Ministerul Educației prin ordinul de ministru nr.

Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit, atât în format tipărit, cât și în format digital, și este transmisibil timp de patru ani școlari, începând cu anul școlar 2022–2023.

Inspectoratul școlar

Școala / Colegiul / Liceul

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT:

Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*			
				format tipărit		format digital	
				la primire	la predare	la primire	la predare
1							
2							
3							
4							

* Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni: **nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.**

- Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
- Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Date despre autoare

Maxim Andreia-Nicoleta – prof. gr. I (Colegiul Național „Moise Nicoară” Arad), dr. în filologie, metodist, membru în Consiliul consultativ al disciplinei, fost inspector școlar pentru Limba și literatura română și discipline pedagogice; expert RED în cadrul proiectului CRED, formator național CRED și CPEECN.

Nemes Ildikó – prof. gr. I (domeniul de cercetare – utilizarea gramaticii contrastive prin jocuri didactice și exerciții de comunicare); a organizat șase ani în județul Harghita concursul de limbă și comunicare *Să comunicăm jucându-ne!*, pentru elevii de etnie maghiară.

Militar Adela – prof. gr. I (Liceul Național de Informatică Arad), metodist, membru din 2007 în consiliul consultativ al disciplinei la nivel județean, coordonator din 2005 al cercului pedagogic din municipiul Arad, formator național CPEECN și formator regional CRED.

Bărbos Liana-Cecilia – prof. gr. II (Liceul Teoretic „Bathory Istvan”, Cluj-Napoca), doctorand în Filologie, stagii de formare în pedagogia modernă și alternative pedagogice, expert RED în cadrul proiectului CRED, formator național CRED.

Referenți științifici:

Conf. univ. dr. **Cătălin Glava**, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca.

Prof. dr. **Szabó Zsolt**, Colegiul Tehnic Batthyány Ignác, Gheorgheni.

Redactare: **Flori Bălănescu**

Tehnoredactare computerizată: **Roxana Coste**

Design copertă: **Dan Mihalache**

Surse foto: **Shutterstock, ediții Corint.**

Varianta digitală: **MyKoolio**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară : manual pentru clasa a V-a /
Maxim Andreia-Nicoleta, Nemes Ildikó, Militar Adela, Bărbos Liana-Cecilia. - București :

Corint Logistic, 2022

ISBN 978-630-6526-08-6

I. Maxim, Andreia-Nicoleta

II. Nemes, Ildikó

III. Militar, Adela

IV. Bărbos, Liana-Cecilia

811.135.1

Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate Editurii Corint Logistic.

Pentru comenzi și informații, contactați:

GRUPUL EDITORIAL CORINT

Departamentul de Vânzări

Str. Mihai Eminescu nr. 54A, sector 1, București,
cod poștal 010517. Tel./Fax: 021.319.47.97; 021.319.48.20

Depozit

Str. Gării nr. 11, Mogoșoaia, jud. Ilfov

Tel.: 0758.053.416

E-mail: vanzari@edituracorint.ro

Magazin virtual: www.edituracorint.ro

Cuprins

Evaluare inițială	8
-------------------------	---

UNITATEA 1

PRIETENI DIN LUMEA ANIMALELOR (I)	9
Lectură	10
Comunicare orală/Redactare	14
Elemente de construcție a comunicării	17
Elemente de interculturalitate	22
Evaluare	24

UNITATEA 2

PRIETENI DIN LUMEA ANIMALELOR (II)	25
Lectură	26
Redactare	29
Elemente de construcție a comunicării	32
Elemente de interculturalitate	41
Evaluare	42

UNITATEA 3

JOCURI ȘI JUCĂRII (I)	43
Lectură	44
Comunicare orală. Redactare	48
Elemente de construcție a comunicării	50
Elemente de interculturalitate	65
Evaluare	66

UNITATEA 4

JOCURI ȘI JUCĂRII (II)	67
Lectură	68
Redactare	71
Elemente de construcție a comunicării	72
Elemente de interculturalitate	87
Evaluare	88

UNITATEA 5

IDENTITATE PERSONALĂ (I)	89
Lectură	90
Comunicare orală	95
Elemente de construcție a comunicării	99
Elemente de interculturalitate	109
Evaluare	110

UNITATEA 6

IDENTITATE PERSONALĂ (II)	111
Lectură	112
Redactare	114
Elemente de construcție a comunicării	115
Elemente de interculturalitate	123
Evaluare	124

UNITATEA 7

VALORILE MELE	125
Lectură	126
Redactare	128
Elemente de construcție a comunicării	129
Elemente de interculturalitate	132
Evaluare	133

ANEXE

<i>Pronumele posesiv; Articolul posesiv</i>	134
<i>Tabel cu prepozițiile din limba română și corespondențele lor din limba maghiară</i>	135

Competențe generale și specifice

1. Receptarea textului oral în diverse situații de comunicare

- 1.1. Identificarea unor informații esențiale și de detaliu, a emoțiilor, din diverse texte orale, pe teme familiare, monologate sau dialogate.
- 1.2. Deducerea sensului unui cuvânt necunoscut prin raportare la tema textului audiat, la context și/sau la clarificările oferite de interlocutor.
- 1.3. Sesizarea corectitudinii/incorectitudinii gramaticale și fonetice a unui enunț.
- 1.4. Sesizarea elementelor specifice limbii române, comparativ cu limba maternă, în receptarea textelor, pe teme familiare.
- 1.5. Manifestarea ascultării active față de interlocutor/interlocutori în interacțiunea directă sau în cea mediată – conversație uzuală sau discuție pe o temă familiară.

2. Producerea textului oral în diverse situații de comunicare

- 2.1. Folosirea cuvintelor nou însușite în enunțuri adecvate sensului dedus din contextul inițial.
- 2.2. Formularea ideilor principale și secundare din diverse tipuri de text, pe teme familiare.
- 2.3. Prezentarea unor informații, idei și emoții, pe baza unei structuri – de tip narativ, descriptiv, explicativ – oferite ca model.
- 2.4. Utilizarea achizițiilor metalingvistice în enunțuri/texte proprii, pe teme familiare.
- 2.5. Realizarea unor interacțiuni verbale, pe teme familiare, respectând elementele de specificitate: intonație, accent, sunete specifice limbii române, topică.
- 2.6. Manifestarea preocupării față de interlocutor/interlocutori în interacțiunea directă sau în cea mediată.

3. Receptarea textului scris de diverse tipuri

- 3.1. Identificarea, pe baza unor întrebări de sprijin, a informațiilor esențiale și de detaliu din texte continue/discontinue/multimodale.
- 3.2. Deducerea sensului unui cuvânt necunoscut prin raportare la tema textului citit, la context și/sau folosind dicționarul.
- 3.3. Recunoașterea temei în relație cu ideile principale și cu tiparele de structurare a ideilor –

narativ, descriptiv, explicativ – din texte diverse, pe teme familiare.

- 3.4. Recunoașterea tipurilor de comunicare artistică/nonartistică în texte diverse, pe teme familiare.
- 3.5. Sesizarea corectitudinii grafice, lexico-semantice, morfo-sintactice și de punctuație în texte diverse, pe teme familiare.
- 3.6. Recunoașterea elementelor specifice limbii române, comparativ cu limba maternă, în receptarea textelor continue/discontinue/multimodale, pe teme familiare.
- 3.7. Manifestarea interesului pentru lectura unor texte continue/discontinue/multimodale, pe teme familiare.

4. Redactarea textului scris de diverse tipuri

- 4.1. Formularea unui răspuns personal și/sau creativ pe baza unor texte, pe teme familiare, care actualizează tipuri de comunicare artistică/nonartistică.
- 4.2. Elaborarea unui text, pe baza unei structuri oferite ca model – de tip narativ, descriptiv, explicativ –, pentru a comunica idei și informații pe teme familiare și/sau pentru a prezenta experiențe trăite/imaginate.
- 4.3. Redactarea unui text multimodal, cu integrarea unor imagini, desene, în format letric/electronic, pe o temă familiară.
- 4.4. Utilizarea achizițiilor metalingvistice în elaborarea textelor proprii, pe teme familiare, prin raportare la fenomenele de transfer și de interferență.
- 4.5. Manifestarea preocupării pentru a scrie lizibil, îngrijit, corect și clar.

5. Manifestarea sensibilității multi- și interculturale, prin valorile promovate în contexte culturale și sociale diverse

- 5.1. Manifestarea interesului față de limba română, ca limbă națională.
- 5.2. Identificarea valorilor promovate în literatura română, maternă și universală.
- 5.3. Exprimarea respectului față de diversitatea lingvistică și culturală, față de valorile promovate în contexte culturale și sociale diverse.

GHID DE UTILIZARE A MANUALULUI

Manualul cuprinde variantele tipărită și digitală

Simboluri folosite în varianta digitală

- Rezolvă
- Privește
- Vizionează

Manualul este structurat în unități de învățare, care cuprind:

UNITATE DE ÎNVĂȚARE

LECTURĂ

Pregătește-te de lectură!

1

PRIETENI DIN LUMEA ANIMALELOR (I)

Conștințieri vizuale

Lectură – aplicativ

Comunicare orală

Elemente de construcție a comunicării

Elemente de interculturalitate

Lectură

Pregătește-te de lectură!

Invitația la lectură

Vocabular

REDACTARE

Descoperă!

Reține!

Exersează!

COMUNICARE ORALĂ. REDACTARE

Pregătește-te de audiere!

Exersează!

Să învățăm împreună, jucându-ne!

ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

Observă!

Află mai mult!

Exersează!

Descoperă!

Jurnal de lectură!

Portofoliu/evaluare anuală!

EVALUARE

EVALUARE ÎNȚIALĂ

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 de puncte din oficiu.

Citește următorul text, pentru a putea rezolva cerințele:

E toamnă. Afară e mai răcoare, iar vântul bate mai tare și aduce nori deși. Prin bogatul frunziș, o pasăre se străduiește să ajungă până la cuibul ei. Acolo, trei pui, deja mărișori și puternici, își așteaptă mama pentru a porni de sub frunzar spre țările calde.

Ce păcat că stejarul, fosta lor casă, se va desfrunzi! Ei privesc triști cum frunzele roșcate încep să se desprindă de pe ramuri. Totuși, gândul că se vor întoarce la primăvară și vor vedea cum cresc din nou îi face să se bucure de marea lor călătorie.

Subiectul I

1. Completează următoarele enunțuri cu informații pe baza textului dat: (12 p.)

- Pasărea are pui. (câți?)
- Mama va pleca împreună cu puii în țările..... (ce fel de?)
- Frunzele roșcate se de pe ramuri. (ce fac?)
- Ei se bucură de..... lor. (de ce?)

2. Alege valoarea de *adevărat* sau *fals* pentru următoarele enunțuri formulate pe baza textului dat: (12 p.)

Enunțul	Adevărat	Fals
Pasărea ajunge ușor la puii ei.		
Puii sunt mici și puternici.		
Mama vrea să plece cu puii spre țările calde.		
Frunzele vor crește din nou anul viitor.		

3. Rescrie, pe spațiul punctat, secvența din textul dat care exprimă regretul. (8 p.)

.....

4. Alege, prin încercuire, litera corespunzătoare pentru răspunsul corect. (8 p.)

Seria în care cele două cuvinte au legătură cu fenomenele naturii din textul dat este:

- pasăre, frunzar;
- țările, primăvara;
- vântul, călătorie;
- vântul, norii.

5. Unește cu o linie cuvintele din coloana din dreapta cu cele din coloana din stânga pentru a forma perechi de cuvinte cu sens asemănător. (12 p.)

bate	adăpost
porni	supărați
casă	pleca
triști	curte
	sufală

6. Transcrie următorul enunț, corectând greșelile de orice fel: „Puișorii sunt pregătite să călătorească la țările caldă”. (12 p.)

.....

7. Alege o ființă/ un obiect din text pe care l-ai desena, menționând într-un enunț motivul. (8 p.)

.....

8. Scrie un text de 50–80 de cuvinte în care să continui textul dat. (18 p.)

1

PRIETENI DIN LUMEA ANIMALELOR (I)

10

Conținuturi vizate

Lectură – aplicativ

Narativul literar (*discurs narativ*):

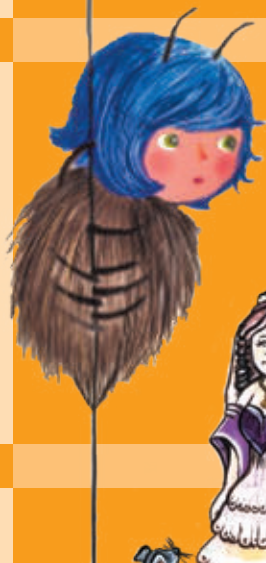
- autor, narator, personaj, acțiune;
- indici spațio-temporali: unde și când se desfășoară acțiunea;
- figuri de stil: personificare, enumerație, repetiție (*discurs narativ*).

14

Comunicare orală

- Situația de comunicare;
- Situația de comunicare dialogată;
- Emițător, receptor, mesaj, canal, cod, context (*aplicativ*).

17

Elemente de construcție a comunicării

Nivelul fonetic:

- Sunetul și litera: corespondența dintre ele;
- Alfabetul limbii române/alfabetul limbii materne; vocale și consoane.

Aplicativ

- Despărțirea cuvintelor în silabe;
- Accentul;
- Pronunțarea corectă a sunetelor în diverse poziții în cadrul cuvântului (inițială, mediană, finală).

22

Elemente de interculturalitate

Valori promovate în:

- literatura română;
- literatura maternă;
- literatura universală.

Lectură

Pregătește-te de lectură!

Imaginează-ți o întâmplare care să aibă următorul început:
*Într-o dimineață, după ce s-a trezit, copilul a descoperit
 că toate obiectele din jurul lui vorbeau. Deodată...*

Invitație la lectură

A jungând la codrul al șaptelea, unde se sfârșea împărăția bosoarcei, calul cel slăbănog și neîngrijit se scutură o dată și pe nesimțite se prefăcu într-un frumos cal înaripat, cum nici mai înainte de aceea, nici după aceea n-a mai fost altul.

— Acum ține-te bine, îi zise calul, fiindcă am să te duc cum nu s-a mai dus voinic de pe tărâmul ăsta pe celălalt, căci am și eu o soră acolo și pe ea mă duc s-o caut.

Băiet Sărac era amețit de repeziciunea cu care trecea peste codru și cobora în urmă spre tărâmul celălalt printr-o largă deschizătură de la cealaltă parte a codrului. Când își veni în fire, el se afla față-n față cu calul său, care, scuturându-se a doua oară, se prefăcu într-un făt-frumos cu plete lungi și grăi:

— Oriunde te vei duce, norocul să-ți fie tovarăș de drum, că m-ai scăpat de vrăjile Mumei-Pădurii. Află că eu sunt feciorul Împăratului Roșu și am pornit să o caut pe sora mea, dar la marginea unui codru am găsit-o pe Muma-Pădurii, care mi se plângea că nu mai poate merge și m-a rugat s-o duc în spinare, iar după ce mi s-a făcut milă de ea și am lăsat-o să mă încalece, m-a prefăcut în cal și mi-a ursit ca tot cal să rămân până ce nu i se va face milă unui

voinic de mine și nu mă va încăleca pentru ca să-l trec pe tărâmul ăsta, unde iarăși am să mă fac ce am fost.

Grozav îi părea de bine lui Băiet Sărac, fiindcă nu mai era singur. El luă turta cea de tărâțe, o rupse în două și-i dădu jumătate din ea feciorului de împărat, ca să fie frați de cruce.

Ei își spuseră fiecare pățaniile și plecară drept înainte.

Depart, departe, tocmai în capătul lumii de pe celălalt tărâm, se vedeau niște palate înalte și strălucite; astea trebuiau să fie palatele zmeului.

Lumea de pe celălalt tărâm era frumoasă, încât să tot treci prin ea, plină de lumină, de verdeață, de flori, de păsări cu pene frumoase și de fiare blânde și vesele. Și în lumea asta omul nu îmbătrânea niciodată, ci rămânea mereu așa cum a intrat în ea, fiindcă nici nu erau zile, soarele nici nu răsărea, nici nu apunea, ci era mereu lumină venită așa din senin. Dar zmei nu se vedeau nicăieri și cei doi frați de cruce mergeau în calea lor nesupărați de nimeni.

După ce se duseră cât merge un om trei zile de-a rândul, ei sosiră la palatele cele frumoase și se opriră în fața lor, fiindcă erau frumoase, de tot frumoase, cu turnuri înalte, cu ziduri de piatră moale.

(adaptare după Ioan Slavici,
Băiet Sărac)

^aB Vocabular

• *ăsta* – acesta; • *băiet* – băiat; • *făt-frumos* – (în basmele românești), erou care are toate calitățile importante: vitejie, bunătate, fidelitate, frumusețe; este principalul adversar al forțelor răului (zmeu, balaur), pe care le în-

vinge; • *frați de cruce* – prieteni nedespărțiți, legați prin jurământ. • *muma-pădurii* – (în basmele românești) vrăjitoare; • *tărâțe* – ceea ce rezultă în urma măcinării învelișului semințelor de cereale; • *tărâmul celălalt* – loc

îndepărtat (subpământean), dincolo de lumea reală, locuit de ființe care nu există în realitate; • *a ursi* – a hotărî dinainte soarta unei ființe sau a unui lucru; • *voinic* – (aici) tânăr curajos; • *a vrăji* – a transforma în mod

neobișnuit lucrurile, ființele; • *zmeu* – personaj din basme, imaginat ca un uriaș cu puteri supranaturale, întruchipând răutatea și fiind întotdeauna învins de forțele binelui.

☰ Exersează!

1 Recitește textul și alege, pentru cuvintele/grupurile de cuvinte din prima coloană, cuvinte/grupuri de cuvinte cu același sens, din cea de-a doua coloană:

A. fiare	a. (aici) animale sălbatice
B. își veni în fire	b. coajă măcinată din boabe de cereale
C. bosoarcă	c. rapiditatea
D. repeziciunea	d. pâine (nedospită)
E. turta	e. își reveni
	f. (aici) obiecte de metal
	h. vrăjitoare

2 Selectează din următoarea listă o însușire pe care o asociezi cu textul dat: *senzațional, amuzant, emoționant, trist, instructiv, plictisitor, interesant*.

Motivează-ți răspunsul într-un text de 30–50 de cuvinte.

3 Completează, în caiet, spațiile punctate cu informații din text:

- Băiet Sărac ajunge cu calul slăbănog la
- Feciorul de împărat vrea să meargă pentru.....
- Băiet Sărac și feciorul de împărat ajung la curțile cele frumoase după ce merg
- În lumea zmeilor omul nu îmbătrânește pentru că

5 Citește cu atenție cele două secvențe de text (varianta originală și varianta adaptată). Precizează o asemănare și o deosebire între cele două variante.

Text original

Ajungând la codrul de al șaptelea, unde se sfârșea împărăția bosoarcei, mânzul cel răpciugos se scutură o dată și pe nesimțite se preface într-un frumos cal înaripat, cum nici mai înainte de aceea, nici după aceea n-a mai fost altul.

Text adaptat

Ajungând la codrul al șaptelea, unde se sfârșea împărăția bosoarcei, calul cel slăbănog și neîngrijit se scutură o dată și pe nesimțite se preface într-un frumos cal înaripat, cum nici mai înainte de aceea, nici după aceea n-a mai fost altul.

 Știi că?

Literatura înseamnă și invenție, plămădire, adică **ficțiune**.

Scriitorul inventează o altă lume care este inspirată din realitate. Așadar, autorul se inspiră din realitate, dar nu o copiază. El selectează elemente din lumea reală și le îmbină după propria sensibilitate pentru a transmite idei, gânduri și sentimente.

Textul literar are următoarele trăsături:

- trezește în sufletul cititorului/ascultătorului sentimente și emoții;
- se caracterizează prin utilizarea unui limbaj expresiv, adică figuri de stil, valorificând bogăția limbii;
- are caracter ficțional, fiind rezultatul imaginației unui autor.

6 Menționează în fiecare coloană două aspecte desprinse din textul dat care aparțin realității și două aspecte care aparțin ficțiunii, după exemplul următor:

Realitate	Ficțiune
▶ prietenia dintre cei doi voinici;	▶ tărâmul celălalt;
▶	▶
▶	▶

7 Precizează pentru fiecare enunț dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din textul *Băiet Sărac* de Ioan Slavici.

a) Textul este scris cu scopul de a informa cititorul.

b) Textul reflectă realitatea în totalitate.

- c) Textul impresionează prin limbajul folosit.
d) Textul are scopul de a sensibiliza cititorul.
e) Textul reflectă fantezia și sensibilitatea autorului.

8 Numește personajele din textul dat.

9 Transcrie doi termeni care constituie indici de spațiu.

Află mai mult!

Textul narativ are următoarele trăsături:

- prezintă un șir de întâmplări;
- evenimentele prezentate sunt, de obicei, în ordine cronologică;
- evenimentele sunt plasate în timp și spațiu, utilizându-se indici spațiali și temporali;
- evenimentele implică persoane sau personaje care acționează.

Cititorul/ascultătorul se orientează către următoarele aspecte: Când se petrec întâmplările narate? Unde? Ce se întâmplă? Cine acționează? De ce?

Textul narativ literar aparține literaturii.

Autorul este persoana din realitate care imaginează și scrie o operă literară.

Naratorul este vocea principală care povestește, în opera literară, întâmplarea.

Personajul este orice ființă, obiect, fenomen al naturii care participă la acțiunea prezentată într-o operă literară. Personajul poate fi principal, secundar, episodic.

În cazul operelor literare, între narator și autor nu se pune niciodată semnul egalității.

Întâmplările pot fi relatate:

- la persoana a III-a, când naratorul povestește întâmplările din exterior, fără să participe la acțiune;
- la persoana I, când naratorul este și personaj, adică participant la acțiune.

- 10 Transcrie din tabelul dat trăsăturile care crezi că se potrivesc textului *Băiet Sărac* de Ioan Slavici:

Trăsături
Autorul și naratorul sunt aceeași persoană din realitate, Ioan Slavici.
Are personaje.
Limbajul impresionează prin expresivitate.
Este scris în versuri.
Prezintă întâmplări plasate în timp și spațiu.

- 11 Ți se pare firească reacția lui Băiet Sărac după ce calul se transformă în fiul împăratului? Motivează-ți răspunsul.

- 12 Care este motivul pentru care Băiet Sărac merge împreună cu fiul împăratului?

Evaluare

Crezi că lumea zmeilor este inventată? În motivarea răspunsului vei putea folosi următoarele sugestii:

- În această lume omul nu îmbătrânește.
- În această lume există lumină, verdeață, flori și păsări cu pene frumoase.

Pentru motivarea răspunsului, valorificând textul

indicat, vei avea în vedere:

- formularea răspunsului în enunț;
- motivarea răspunsului (cu referire la cel puțin o informație din textul indicat);
- utilizarea cuvintelor de legătură specifice: *pentru că, deoarece, fiindcă* etc.

Știi că?

În operele literare scriitorii pot folosi cuvintele cu alt înțeles decât în limbajul obișnuit, pentru a-și transmite ideile într-o formă unică, artistică.

Ei obțin astfel efecte deosebite, numite expresive, prin folosirea într-un mod neobișnuit a cuvintelor. Aceste îmbinări se numesc **figuri de stil**.

Personificarea este o figură de stil prin care li se atribuie lucrurilor, animalelor sau fenomenelor din natură însușiri omenești. Pentru a deveni figură de stil într-un text narativ literar, personificarea trebuie să prezinte

un obiect sau un animal în acțiune, comportându-se ca un om care vorbește, are sentimente și gândește.

Enumerația este o figură de stil care constă în înșiruirea unor termeni de același fel sau cu sensuri apropiate, pentru a accentua ideea exprimată, pentru a atrage atenția asupra obiectelor sau acțiunilor prezentate.

Repetiția este o figură de stil care constă în reluarea unui cuvânt sau a unui grup de cuvinte, pentru evidențierea anumitor aspecte ale obiectelor sau ale acțiunilor prezentate.

- 13 Selectează pentru fiecare figură de stil – repetiție, enumerație, personificare – câte un exemplu potrivit din următoarele secvențe din textul lui Ioan Slavici:

- *plină de lumină, de verdeață, de flori, de păsări cu pene frumoase și de fiare blânde și vesele;*
- *Acum ține-te bine, îi zise calul.*
- *frumoase, de tot frumoase.*

- 14 Într-o compunere de 100–150 de cuvinte, continuă povestea celor doi frați de cruce după ce au ajuns în lumea zmeilor.

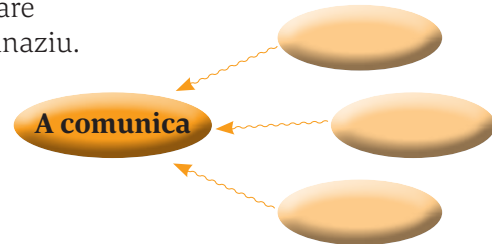
Comunicare orală

Exersează!

1 Discută cu doi colegi despre schimbările în bine pe care le-ai observat de la începerea școlii, acum că ești elev la gimnaziu.

2 Spune trei cuvinte care pot fi puse în legătură cu „a comunica”.

3 Prezintă-le colegilor clădirea din imagine.

Muzeul Național „George Enescu”, București.

Reține

Exercițiile pe care le-ai rezolvat alături de colegii tăi te-au pus în situația de a prezenta oral unele informații, dar și de a conversa cu ei, adică de a afla de la ei informații. O asemenea situație se numește **comunicare orală**.

Când are loc un schimb de informații în care emițătorul și receptorul își pot schimba rolurile, atunci avem **situația de comunicare dialogată**. Dialogul este alcătuit din mai multe **replici**, fiecare reprezentând intervenția unui participant.

Știi că?

În orice comunicare există șase (6) elemente, fiecare având un rol important. Numai când apar toate acestea există situația de comunicare.

1. **Emițătorul (E)** este persoana care **transmite mesajul**.

2. **Receptorul (R)** este persoana căreia i se adresează emițătorul (E), destinatarul, **primitorul mesajului**, care dă un înțeles informației primite.

3. **Mesajul (M)** se constituie din conținutul comunicării, din **informațiile** pe care emițătorul le transmite.